

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Harčnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953 — Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 9. maja 1935.

Štev. 59.

Slovenski gospodarski program

V naših listih se dostikrat piše slavo-spev na naš smisel za organiziranost. Celo to je bilo zapisano, da pripada nam v Jugoslaviji vloga Prusov, ki bodo napravili red v naši upravi. Čeprav ne tajimo, da je na vse zadnje le nekaj utemeljenosti v teh besedah, je treba vendar še mnogo bolj maglasiti, da treba te slavospeve na slovenskega organizacijskega duha prav znatno reducirati. V utemeljitev pa ni treba navesti nič drugega, kakor da smo še danes brez vsakega lastnega gospodarskega programa.

Kaj je pomenilo pomanjkanje gospodarskega programa, smo zlasti videli ob preobratu. Dediči vseh tujih podjetij na naši zemlji bi mogli biti — in za primeroma mal denar —, danes pa moremo le še žalostno ugotoviti, da so nam vsa ta podjetja zdrknila iz rok. A eden vzrokov je bilo tudi pomanjkanje vsakega gospodarskega programa, ker nismo znali, kaj bi s temi podjetji in kako bi z njimi okrepili svoje narodno gospodarstvo.

Pozneje nas je pomanjkanje gospodarskega programa teplo leto za letom. Čeprav smo bili skoraj vedno zastopani v vladi in imeli s tem možnost, da z vsakim proračunom uveljavimo nekaj svojih osnovnih zahtev, vendar tega nismo delali, ker pač nismo imeli nobenega svojega gospodarskega programa. Dosegli smo pač enkrat na tem, enkrat na drugem polju kakšne uspehe, toda vse to je bilo brez sistema in zato tudi brez vsakega učinka. Dogodilo pa se je tudi, da so naši ljudje nastopili za stvari, ki so bile nam celo v škodo, a tem ljudem le ni zameriti, ker pač ni bilo gospodarskega programa, ki bi jim jasno in nedvoumno govoril, kaj je in kaj ni v interesu našega naroda in naše pokrajine.

Pa tudi na drugih poljih smo vedno doživljali neuspehe, ker nismo imeli svojega gospodarskega programa. Če bi delali gospodarsko enotno, bi mogli uporabiti denar vlagateljev za ustanovitev tekstilnih tvornic, mesto da smo gledali, kako jih ustanavljajo tujci in dajali denar vlagateljev v druge pokrajine, kjer leži še danes zamrznjen. In kako vse drugačno stališče bi imeli v zunanji trgovini, če bi nas družil skupni gospodarski program in odredil vsaki naši gospodarski ustanovi ter vsakemu podjetju njegove funkcije v gospodarstvu. Sto in sto prilik smo zamudili, ker nismo imeli gospodarskega programa.

Zato je potrebno, da ta gospodarski program vendar enkrat postavimo. Vedeti moramo kaj potrebujemo najbolj nujno in kar se bo nam najbolj bogato obrestovalo. Vedeti moramo čisto natančno, katera naša zahteva je minimalna in v kateri ni kompromisa. Vsak naš človek bi moral to vedeti, da bi se zavedal vsak, kdor bi kandidiral pri volitvah, da s tem prevzame dolžnost, da se bori za ta program. Že kar na pot v Beograd bi morali dati vsakemu poslancu v roke natančno izdelan gospodarski program, da bi bila njegova realizacija vedno živa in vedno aktualna.

Jasno je, da ne more tega gospodarskega programa nihče izdelati tako pravilno in jasno ko naše gospodarske organizacije. One vedo, kaj potrebujemo, one vedo, zaradi katerih stvari trpimo, one pa tudi vedo, kaj je izvedljivo takoj in kaj v bližnji bodočnosti. Zato je treba začeti s sestavo slovenskega gospodarskega programa. Ne v nasprotju s splošno državnim gospodarstvom, temveč v njegovo dopolnitev potrebujemo ta program, ker je tudi dober državni gospodarski program nemogoč, če se ne more opirati na dobre pokrajinske.

Nič ne pretiravamo, če rečemo, da izgubljamo milijone in milijone vsako leto, ker smo brez tega gospodarskega programa. Samo nesmiselna preostra medsebojna konkurenca nas velja na leto milijone. Ni gospodarskega človeka, ki ne bi mogel v

svoji stroki ugotoviti, kako zelo bi se mogel potencirati uspeh našega dela, če bi bilo med nami le malo več smisla za skupno gospodarsko delo. V začetku takšnega dela pa je do podrobnosti izdelan gospodarski program.

Pa mi menda čakamo, da se nam kar iz neba predpiše ta program in da ga bo za nas delal kdo drugi. A ni druge rešitve,

Tujski promet v severnem delu Slovenije

Te dni je bil občni zbor Tujsko prometne zveze v Mariboru, na katerem so se objavili zanimivi podatki o napredku tujkega prometa v severnem delu naše banovine, ki spada v kompetenco omenjene organizacije. Zveza je začela s sistematičnim zbiranjem podatkov in sestavo prepotrebne statistike šele lansko leto in tako je sedaj prav za prav šele prvič razviden obseg tujkega prometa na Štajerskem.

Na prvem mestu glede števila tujcev je Maribor, glede prenočnin pa Rogaška Slatina. Maribor je obiskalo v letu 1934 24.021 tujcev, od tega 7283 inozemcev, število prenočnin pa znaša 64.739. Celje beleži 12.441 obiskovalcev (2940 inozemcev) ter 17.200 prenočnin, Ptuj 1686 obiskovalcev (717 inozemcev) in 8361 prenočnin, Rogaška Slatina 6008 gostov (1248 inozemcev), število prenočnin pa je izredno visoko ter znaša 80.153. Med kopališči je potem na drugem mestu Dobrna z 2773 gosti (247 inozemcev) in 51.271 nočninami, Slatina Radenci 920 (120) in 12.455 nočnin, Laško 1551 gostov (63 inozemcev), 19.764 nočnin, Rimske Toplice 460 gostov (178 inozemcev) 4322 nočnin.

Med klimatskimi kraji izkazuje znaten tujski promet Ribnica na Pohorju: 990 tujcev (71 inozemcev) 4166 nočnin, Logarska dolina 1174 gostov (164 tujcev), 7284 nočnin. Planinske postojanke SPD 32.357 gostov, 19.963 nočnin. — Žal ta zanimiva statistika še ni popolna ter manjka še cela vrsta krajev in letovišč, ki so važni za tujski promet.

Vsekakor bo morala Zveza posvečati več pažnje čim natančnejši statistiki.

Dorast obiska beležijo v letu 1934 ne le naša velika kopališča, ampak tudi najmanjša letovišča. Najprivlačnejša točka je pač še vedno Rogaška Slatina, ki je imela lani skoro za 1000 gostov več ko l. 1933. Posebno pred sezono in v sezoni je bil lani obisk živahen. Zdravilišče je mnogo

kakor da si ga napravimo sami, ker gre tudi v prvi vrsti za naše interese.

Gospodarski program je ključ za izhod iz krize, čas je že, da dobimo ta ključ v roke in zato se mora začeti delo za postavitve slovenskega gospodarskega programa, ki bo v korist tako podjetniku in delavcu, kmetovalcu in trgovcu, obrtniku in industrialecu.

pridobilo z napravo modernega sportnega kopališča ter z modernizacijo večjih hotelov. Privlačnost pa bi se dala zlasti za inozemce dvigniti z zopetno otvoritvijo igralnice. Nujno potrebno bi bilo tudi izboljšanje železniških zvez, zlasti z Zagrebom. V kopališču Dobrna se obisk ne more dvigniti zaradi zastarelosti vseh naprav, ki jih bo morala banska uprava na vsak način obnoviti. Vedno važnejše za tujski promet postajajo tudi podružnice SPD, od katerih stremi zlasti mariborska, da bi svoje pohorske postojanke čim modernije opremila ter tako dvignila obisk v poletnem, zlasti pa v zimskem času. Lansko leto je podružnica elektrificirala Mariborsko kočo ter opremila še drugo nadstropje v svojem reprezentativnem Senjorjevem domu.

Velika pridobitev je uvrstitev Pohorja med klimatske kraje. Zveza se trudi, da bi dosegla to še za Zgornjo Savinjsko in Logarsko dolino.

Natranje poslovanje Zveze je bilo v minulem letu zelo razveseljivo. Velikega pomena je bila organizacija podružnic na meji. Važna je zlasti podružnica v St. Ilju, ki ima menjalnico ter služi v informacijske svrhe tujim avtomobilistom. Tudi podružnica v Radgoni je dobro uspevala, namerava pa se zgraditi še podružnica v Dravogradu. Od prejšnjih podružnic sta delovali celjska in ona v Rogaški Slatini zelo razveseljivo. Zveza je razvijala tudi živahno propagando ter je izdala v te svrhe več brošur. Komercialno delo se je ugodno razvijalo. Dohodke ima organizacija od komisije prodaje vozniških listkov, od bančnih poslov, s prirejanjem izletov, prodajo sejmskih legitimacij, preskrbo vizumov ter prodajo časopisov v kolodvorskih prodajalnicah v Mariboru, Celju in Čakovcu. Vozovnic je prodala Zveza lani 30.179 za 2.502.128 Din, od tega 1.214.882 na inozemske karte. Celotni denarni promet je znašal Din 51.767.658'52. Premoženjsko slanje izkazuje Din 859.665'96.

Občni zbor združenja pletilcev

predsedniško poročilo,

iz katerega posnemamo.

V znaku gospodarske depresije se je pričelo poslovanje naše zadrge. Z vneto in trdnim prepričanjem, da se bodo razmere izboljšale, smo delali za razvoj zadrge. Žal pa smo morali ugotoviti, da se stanje ni izboljšalo in da je bilo lansko poslovno leto eno najtežjih let. Poleg zmanjšane kupne moči prebivalstva, občutnih davčnih bremen, sušmarstva in nelojalne konkurence, je zadela pletilce še mila zima, da je bila večina članstva v neprestani skrbi za svoj obstoj. Nekatera večja podjetja so mogla izrabiti komaj polovico svoje kapacitete, mnoga podjetja pa so bila zaposlena največ dva do tri mesece. Ni čuda, da se zato število pletilcev vedno bolj krči. V letu 1934. je bilo prijavljenih 23 novih obrtov, odjavljenih pa 40, v prvem četrtletju 1935. pa je bilo že 13 odjav in nobene prijave. Te številke bi morale vzbuditi pozornost odločujočih činiteljev, tembolj, ker traja to propadanje že polna tri leta, da je po statistiki zbornice za TOI bilo v zadnjih treh letih skupno več odjavljenih ko prijavljenih trgovskih in obrtniških obratov skoraj 6000.

Predsednik Franzl govori nato o mnogo preveliki davčni obremenitvi, ki je šla že tako daleč, da je bila nekaterim pletilcem

odmerjena davčna osnova za pridobnino višje, kakor pa je bil ves promet, ki ga je imel dotični davčni zavezanec. Uprava je ponovno intervenirala v davčnih zadevah in informirala davčno upravo o bednem položaju zlasti malih pletilcev. Revizija davnega zakona je nujno potrebna in določevanje pridobnine po zunanjih znakih mora odpasti.

V takih razmerah se je moralo sušmarstvo razvijati in bati se je, da se bo zbog splošnega obubožanja še bolj razpaslo. Uprava si je prizadevala, da doseže ostrejšo postopanje oblasti proti sušmarstvu, ker to vedno bolj ogroža eksistenco legalnih obrtnikov.

Zagotovljeno nam je, da bo ob novelizaciji obrtnega zakona tudi pletilstvo uvrščeno med rokodelske obrte, kar bi bilo za vse pletilce največje važnosti, ker bi se potem dvignila strokovna usposobljenost naraščaja.

Predsednik Franzl je nato poročal o pripravljalnih delih za ustanovitev samostojne gospodarske zadrge. Ker pa je bilo premalo zanimanja med članstvom za zadruge, so se pripravljala dela ustavila.

Združenje je aktivno sodelovalo pri obrtniškem tednu in njegovi člani so se udeležili tudi obrtniške razstave, ki je dokazala visoko strokovno kvalifikacijo naših obrtnikov. Tudi naprej bomo delali na to, da se strokovna naobrazba naših članov čim bolj dvigne. Še z večjo vneto pa bo treba nastopiti proti nelojalni konkurenci, zlasti s prenikalnimi cenami, ki niso v nikakem skladu z vrednostjo izdelanega blaga. Združenje se je udeležilo tudi velikega manifestacijskega shoda Zveze obrtnih društev v Ljubljani, ki je bil lep dokaz solidarnosti našega obrtništva.

Uprava je vedno stremila za tem, da je v ozkem kontaktu s članstvom ter je izdala v ta namen celo vrsto okrožnic.

Nato je govoril predsednik Franzl o odnosih z okrožnim odborom obrtniških združenj v Ljubljani ter konstatiral, da je bilo poslovanje okrožnega odbora v korist članstvu. Ne more pa se strinjati s stališčem okrožnega odbora, da mora združenje plačevati članarino tudi za člane, od katerih ni mogoče članarine izterjati. Upa, da bo okrožni odbor to svoje stališče revidiral.

Koncem svojega s splošno pozornostjo poslušanega govora, je izrekel g. predsednik upanje, da se bodo razmere vendarle izboljšale. To upa zaradi deklaracije vlade g. Jevtića in zaradi njenih že izdanih ukrepov. Nujno pa je, da se vsi člani trdno oklenejo svoje organizacije ter da s tem delajo za napredek naše stroke.

Tajniško poročilo

je podal g. Janko Popovič, ki je predvsem podal pregled internega poslovanja združenja. Število članstva se je skršilo od 300 v l. 1932. na 233 ob koncu decembra 1934. Ti imajo danes 180 pomočnikov in 78 vajencev. Število vajencev je naraslo, ker nekateri člani prej niso prijavljali vseh vajencev združenju. Vajence pa je treba prijavljati in v 8 dneh se mora skleniti z njimi pismena pogodba. Urad združenja je bil polno zaposlen; rešil je 705 dopisov, izdal 10 okrožnic in poslal številne vloge na razna oblastva. Mnogo dela je imel urad tudi z izterjavanjem zaostale članarine. Le v korist vsem bi bilo, če bi članstvo pokazalo več razumevanja za lastno organizacijo. Da bi se poglobili odnosi med člani, je uprava uvedla diskusijske večere, za katere je pa članstvo pokazalo žal premalo zanimanja. Nato je govoril tajnik o nujni potrebi zavarovanja obrtništva, o sušmarstvu in o delu uprave za odpravo tega zla. Da bi se zaposlili podeželski pletilci, se je uprava obrnila na večja podjetja v Ljubljani in v Zagrebu, da bi ta dajala podeželskim pletilcem v izdelavo svoje pletenine. Posebno skrb je posvečala uprava davčnim vprašanjem ter zlasti davku na poslovni promet, ki ga plačujejo pletilci dvakrat, in sicer pri uvozu sirovin in nato zopet pri predelavi sirovin.

Nekatera podjetja izdelujejo pletilske izdelke po tako nizkih cenah, da onemogo-

čajo drugim tudi najmanjši zaslužek. Ta umazana konkurenca izvira največ iz izkoriščanja delovne sile v nekaterih delih države. Maksimiranje mezd bi zato iskreno pozdravili. Se veliko drugih važnih nalog bi moralo izvesti združenje, kar pa bo mogoče le, če se vsi pletilci oklenejo združenja.

Blagajniško poročilo je podal g. Martin Mahkota. Poročilo izkazuje 702 Din prebitka in 24.926 Din vseh dohodkov.

V imenu nadzorstva je poročal g. Jeglič, ki je predlagal upravi razrešnico ter posebej blagajniku in upravi priznanje za njih nesebično delo.

Proračun izkazuje skupno 22.700 Din izdatkov ter skoraj ravno toliko dohodkov in je za 2000 Din manjši od lanskega. Vse te predloge je občni zbor soglasno sprejel. Prav tako predlog uprave, da se zniža ma-

lim pletilec in pletilkam članarina, poviša pa članom, ki so uvrščeni v najvišjo kategorijo. V bodoče bo znašala članarina za člane, ki imajo dva stroja, 40 Din, za člane s 3—5 stroji 100 Din, za one s 6—10 stroji 150 Din in za one z nad 10 stroji ali s stroji na motorni pogon 300 Din.

Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri se ugotavlja, da povzroča nejasnost davčnih predpisov in uredb velike težkoče gospodarstvu. Zato se naj vsi davčni zakoni poenostavijo. Zlasti pa zakon o prometnem davku.

Ko so se obravnavala pri slučajnostih še razna strokovna vprašanja ter se je zlasti govorilo o škodi, ki jo trpe obrtniki zaradi nelojalne konkurence nekaterih večjih podjetij, zaradi šušmarstva in krošnjarstva, je predsednik Franzl, ki je dajal o vseh vprašanjih obširna in izčrpna poročila, zaključil V. redni občni zbor.

Cene padajo bolj ko mezde

Zagrebska delavska zbornica objavlja v »Indeksu« preglednico zaslužkov v našem gospodarstvu za razdobje od leta 1930. do 1934. Iz teh podatkov posnemamo, da je bil povprečni nominalni mesečni zaslužek naslednji (vse v dinarjih):

v kmetijstvu: 1930. leta 603, 1931. leta 561, 1932. 515, 1933. 465, 1934. 421;

v rudarstvu: 1930. leta 788, 1931. 773, 1932. 674, 1933. 650 in 1934. enako 650;

v industriji: 1930. leta 951, 1931. 899, 1932. 802, 1933. 768, 1934. 715;

v trgovini: 1930. leta 1551, 1931. 1520, 1932. 1370, 1933. 1231, 1934. 1069;

v obče koristnih podjetjih: 1930. leta 1451, 1931. 1237, 1932. 1142, 1933. 1124, 1934. 1100;

v raznih obrtih: 1930. leta 1080, 1931. 1080, 1932. 1079, 1933. 923, 1934. 918;

v vsem gospodarstvu (brez kmetijstva): 1930. 1142, 1931. 1137, 1932. 1042, 1933. 987, 1934. 899;

v vsem gospodarstvu s kmetijstvom: 1930. 910, 1931. 848, 1932. 776, 1933. 716, 1934. 658.

Povprečni mesečni nominalni zaslužek vseh moških delavcev je padel v l. 1931. za 6,9%, v letu 1932. za 14,7%, v l. 1933. za 21,2% in v letu 1934. za 27,7%, celotno v dinarjih od 910 na 658. Lani se torej padec ni ublažil. Po posameznih strokah pa je bil padec v odstotkih za upošteta štiri leta v kmetijstvu: 6,9, 14,5, 22,9, 30,1;

v rudarstvu: 2,0, 14,6, 17,5, 17,5;

v industriji: 5,4, 15,6, 19,1, 24,8;

v trgovini: 2,0, 11,8, 20,6, 31,0;

v občnih koristnih podjetjih: 14,8, 21,4, 22,5, 24,2;

v raznih obrtih: 0,0, 0,0, 14,5, 15,0;

v vsem gospodarstvu brez kmetijstva: 0,5, 9,0, 13,5, 21,1;

v vsem gospodarstvu: 6,9, 14,7, 21,2, 27,7.

Padec se giblje med 15 in 31% ter je največji pri mezdah trgovinskih uslužbenec, najmanjši pa v raznih obrtih. Za temi so kmetijski mezde, ki so nominalno sploh 35% pod povprečno mezdo celotnega gospodarstva, dočim so v obče koristnih podjetjih za 40,3, odnosno za 38,5% nad skupnim povprečjem.

Zaupanje vlagateljev se vrača

Hranilne vloge na Češkoslovaškem naraščajo

Največja češkoslovaška hranilnica Mestna hranilnica v Pragi izkazuje v lanskem letu povečanje vlog za 64,5 milijonov Kč na 2.860.258.733, torej blizu 5 milijard in 300 milijonov dinarjev, ki so last 418.500 vlagateljev. Pri Mestni hranilnici v Pragi-Vinogradih so narasle vloge za 20,5 milijonov Kč na 948.544.000 Kč. Največja češkoslovaška banka Živnostenska banka v Pragi izkazuje povečanje vlog za 118 milijonov Kč ter znašajo sedaj vse vloge 4 milijarde 232.684.521 Kč, t. j. 7 milijard in 830 milijonov dinarjev. Njena bilančna vsota znaša pri tem nad 5 milijard češkoslovaških kron. Poštna hranilnica izkazuje prirastek vlog na knjižice za 57 milijonov Kč na 151 milijonov Kč.

Iz teh števil izhaja jasno, da se je zaupanje vlagateljev v češkoslovaške denarne zavode zaradi smotrenih ukrepov vlade in Narodne banke, ki naj bi dosegli povečanje likvidnosti denarnih zavodov, že zopet povrnilo.

Položaj pri avstrijskih denarnih zavodih seboljšuje

Avstrijsko denarstvo je prišlo leta 1931. zaradi velikih izgub pri nekaterih večjih

bankah v velike težave. Njihovi denarni zavodi so v zadnjih letih izplačali s pomočjo države in Narodne banke ogromne zneske. Čeprav je lani Avstrija pretrpela dve revoluciji, ki sta zahtevali tudi mnogo človeških žrtev in vznemirili prebivalstvo, pa opazamo, da so se vlagatelji že zopet pomirili. Najboljši dokaz temu je zopet naraščanje hranilnih vlog. Hranilne vloge pri denarnih zavodih vseh vrst so se tudi v letošnjem marcu dvignile, in sicer za 7 milijonov šilingov na 2.059,5 milijonov šilingov, kar predstavlja danes blizu 18 milijard dinarjev.

Ugodne posledice bančne reforme na Rumunskem

V preteklem letu je tudi Rumunija izvedla sanacijo svojih denarnih zavodov, zlasti tudi s tem da je država sklenila prispevati letno zesek 400 milijonov lejev za pokritje izgub pri denarnih zavodih. Danes vidimo, da se je zaradi tega ukrepa zaupanje vlagateljev povrnilo. Tako izkazuje Banka de Credit Roman v preteklem letu zvišanje vlog od 832 milijonov lejev na 1129 milijonov, Banca Comerciala Romana (Rumunska trgovska banka) pa celo od 855 milijonov na 1304 milijonov, torej za več kakor polovico lanskega stanja.

Vloge se vračajo tudi v Belgiji

Belgija je letos izvedla devalvacijo svojega franka, ki je povzročila velik naval domačih in inozemskih vlagateljev na belgijske denarne zavode. Ker pa je sedaj belgijski frank zopet stabiliziran, so se vlagatelji zopet pomirili ter začeli vračati svoje vloge. Da pa morejo vsi denarni zavodi nuditi gospodarstvu tudi nova posojila za odpravljanje krize in brezposelnosti, je sklenila vlada, po izjavi ministrskega predsednika Zeelanda, ustanoviti Reškončni institut, ki bo nudil denarnim zavodom posojila na podlagi menic ter bo po potrebi dajal posojila tudi denarnim zavodom, ki zbog nemira med svojimi vlagatelji vendarle ne bi mogli takoj zadostiti vsem njihovim zahtevam. Vlada hoče dati novemu zavodu trdno podlago s tem, da bo prevzela zanj jamstvo v 10kratni višini lastnih sredstev. Na ta način bodo najbolje zaščiteni interesi vlagateljev, obenem pa omogočen napredek belgijskega gospodarstva.

Pojasnilo o plačevanju banovinske trošarine na kakao

Finančni minister je izdal pod št. 30.865 z dne 25. aprila naslednji odlok o izvrševanju uredbe o banovinskih trošarinah:

Banovinska trošarina na kakao znaša po 2 Din od vsakega kilograma ter se po čl. 2 uredbe o banovinskih trošarinah pobira brez ozira na to, če je kakao sirov ali pražen v zrni, če je kakao masa ali masna snov ali je v prahu.

Kar se tiče izdelkov iz kakaa, ki se uvažajo (čokolada, bonboni itd.), se pri uvozu pobira banovinska trošarina na kakao, ki ga ti predmeti vsebujejo. Pri zaračunavanju banovinske trošarine na kakao v čokoladi in raznih bonbonih iz ali s čokolado se smatra, da vsebujejo ti 40% kakaa, od drugih živil, ki vsebujejo kakao, pa se smatra, da imajo 20% kakaa in se po tem tudi zaračunava banovinska trošarina. Če uvoznik ne bi bil s tem zadovoljen in ne bi hotel po tem ključu plačevati trošarine od uvoženih predmetov, ki vsebujejo kakao, se izvede analiza ter pobira banovinska trošarina po dejanski določeni količini kakaa, ki je v predmetih.

Potovanje naših gospodarjev v Egipt in Palestino

Na osnovi teženj gospodarskih krogov organizira Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu poslovno potovanje v Levanto.

Udeleženci se odpeljejo s parnikom »Princeza Olga« iz Splita 1. junija.

To potovanje se priporoča radi navezave neposrednih stikov z bogatimi tržišči v Levanti za te gospodarske stroke: gobe, sadje, povrtnina, sadni sokovi, sir, mast, konzerve, hmelj, žito, testenine, kožnati izdelki, les in vsi naši proizvodi, ki jih izvažamo. S propagandnim potovanjem bo vsakomur dana možnost, da si naveže stike s tvrdkami v Levanti za pridobitev poslovnih zvez.

Vsi, ki se za to potovanje zanimajo in ki žele pridobiti v Levanti trg za svoje proizvode, dobe podrobna pojasnila pri Centrali Jugoslovenskega Lloydja a. d., Zagreb, Gundulićeva 3, ali pa pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu (Ratniški dom).

Za udeležence potovanja so predvidene v I. razredu izredne ugodnosti in znižane cene za okrog 50 %.

Zaračunavanje rentnine

Združenje bank in zavarovalnic v Novem Sadu je prejelo od Donavske finančne direkcije dopis, v katerem se opozarja na odlok finančnega ministrstva z dne 17. februarja 1935, ki govori o zaračunavanju rentnega davka. Po tem odloku se ne pobira rentni davek od obresli, ki jih dovoljuje Poštna hranilnica podjeljem zavezanim na javno polaganje računov, ker te obresti ne spadajo v davčno odmero. Isto velja tudi za vloge in obresti na tekoči račun.

Končni rezultat volitev

Po uradnih podatkih je bilo na nedeljskih volitvah oddanih v vsej državi 2 milijona 778.172 glasov ali 72% vseh vpisanih volilcev; od teh za listo predsednika vlade Jevliča 1.738.390, za listo dr. Mačka 983.248, za listo Ljotića 23.814 in za listo Božidarija Maksimovića 32.722 glasov. V odstotkih je dobil Jevlič 62,6%, dr. Maček 35,4%, Ljotić 0,86% in Maksimović 1,18%.

Predavanje v Ljubljanskem klubu

V petek, dne 10. maja predava ob 7,30 zvečer v Ljubljanskem klubu urednik »Slovenca« Franc Tersegav o predmetu: Evropa in njena usoda.

Politične vesti

Sestanek Jevtić—Suvich predlaga Musso-
lini. Sestanek predsednika Jevtića z ital.
podtajnikom naj bi bil v Benetkah takoj
po sestanku sveta Balkanske zveze in naj
bi uravnaval priprave za rimsko-podonav-
sko konferenco.

Zasedanje sveta Balkanske zveze se
prične 10. t. m. v Bukarešti.

Grški zun. minister Maksimos je na poti
v Bukarešto dospel v Beograd z vso dele-
gacijo za konferenco Balkanske zveze.

Drž. podtajnik Suvich je izjavil, da ni
imela beneška konferenca nobenega šir-
šega diplomatičnega značaja, temveč da
je bila samo nedolžna priprava za podo-
navsko konferenco.

Na Dunaj pride italijanska vojaška
misija, v kateri bosta dva generala in več
italijanskih visokih oficirjev. Misija bo re-
organizirala avstrijsko vojsko, da bo po-
dobno organizirana kakor italijanska voj-
ska.

Kasacijsko sodišče v Sofiji je potrdilo
smrtno obsodbo Vanče Mihajlova ter ne-
katerih drugih voditeljev makedonskiju-
ščin.

Francosko-poljska pogajanja potekajo
ugodno ter upajo na pozitiven uspeh po-
gajanj.

V italijanskem parlamentu je bila raz-
prava o odnošajih med Italijo in Abesini-
jo. Govorniki so poudarjali, da je poslala
Abesinija ognjišče nemirov in da mora
Italija varovati svoje afriške kolonije in
dokončati svojo civilizatorično misijo v
Afriki.

Italijanska vlada je odredila zaradi mo-
bilizacijskih ukrepov abesinske vlade mo-
bilizacijo letnika 1913. Sedaj so širje let-
niki italijanske vojske pod orožjem.

4000 delavcev je odšlo iz Julijske Be-
nečije, med njimi tudi mnogo Slovencev,
v italijanske afriške kolonije, da »poma-
gajo italijanskim vojakom pri delu za za-
ščito ogrožene Eritreje in Somalije«, ka-
kor v visokih besedah pišejo tržaški listi.

Nemci pošiljajo orožje v Abesinijo po
letalih. Poslali so tudi mnogo letalskega
materiala. Tudi več nemških vojaških stro-
kovnjakov je prišlo v Abesinijo.

V angleškem parlamentu je več govor-
nikov nastopilo proti germanofobski poli-
tiki in zagovarjalo sodelovanje z Nemčijo.
Vendar pa angleška vlada ni sprejela
predlogov teh neozdravljivo sentimentalnih
politikov.

Ob priliki jubilejnih svečanosti je bila v
Londonu konferenca britanske vlade z za-
stopniki dominionov. Na konferenci je bilo
med drugim sklenjeno, da more angleška
vlada skleniti mednarodne dogovore tudi
brez prejšnjega konzuliranja dominionov,
vendar pa morajo biti vsi ti dogovori v
duhu Društva narodov in ne smejo biti ob-
vezni za dominione.

Edina država, ki ni zastopana pri sve-
čanostih v Londonu, je Irska. V glavnem
mestu Irske Dublinu ni niti ene zastave.

Izredno zasedanje nemškega parla-
menta je sklicano na dan 17. maja, to je
na dan obletnice, ko je Hitler prevzel vla-
do. Na seji bo imel Hitler svoj že dolgo
napovedani govor o nemški zunanji po-
litiki.

Nemške državne oblasti so prepovedale
pastirski list nemških katoliških škofov.

Laval je pred svojim potovanjem v Mo-
skvo konfiriral s poljskim, italijanskim,
grškim in našim poslanikom.

Stalin je pri sprejemu visokih vojaških
dostojanstvenikov in vodilnih članov ko-
munistične stranke imel senzacionalen
govor, v katerem je zlasti okregal one
komunistične voditelje, ki skrbijo samo za
sebe, mesto za delovno ljudstvo. Stalin je
zagrozil, da se bo tudi za te voditelje
našel svinec. Obširno je tudi govoril o
tem, da industrializacija Rusije ni olajšala
stanja ruskega delavca. Stalinov nenavad-
ni govor tolmačijo kot uvod k novemu
kurzu v Rusiji.

Več francoskih novinarjev je hotelo pri-
ti ob priliki Lavalovega obiska v Moskvo,
a so jim sovjetske oblasti odbile vizum.

Sovjetsko poslaništvo v Parizu je sporo-
čilo francoskim listom, da ne bo nobenemu
franc. novinarju odreklo potnega viza za
potovanje v Rusijo. S tem je poravnal tudi
spor z »Matinom«.

V Kovnu so se sestali zunanji ministri
baltičkih držav, da se dogovore o skup-
nem nastopu baltičkih držav v nekaterih
vprašanjih. Konferenca ministrov bo tra-
jala tri dni.

Lerroux je s pomočjo desnice sestavil
novo špansko vlado.

PUCH

novi lahki model kromiran z
novo zavoro na prednjo os,
na ugodna mesečna odplačila

Cenik se pošlje na zahtevo brezplačno!

Ign. Vok

LJUBLJANA, Tavčarjeva št. 7
Podružnice: Kranj, Novo mesto
Celje: Miklošičeva 2

Denarstvo

Poštna hranilnica v aprilu

V aprilu se je število vlagateljev povečalo za 3263 na 329.370. Vendar pa so vloge nekoliko padle, in sicer od 777 na 776,4 milijona Din.

V čekovnem prometu je naraslo število računov za 220 na 24.704. Promet v čekovnem računu je dosegel 5.114 milijonov Din, od česar je bilo 48,85% brezgotovinskega prometa. Vloge v čekovnem računu so se dvignile od 1.062,9 na 1.074,3 milijona Din.

*

Mestna hranilnica v Kočevju je v odobreni izvenstečajni likvidaciji sklicala na dan 23. maja ob devetih zbor upnikov za izvolitev treh likvidatorjev izmed upnikov in ob enajstih za sestavo upniškega odbora, obakrat na sreskem sodišču v Kočevju.

Madjarska Narodna banka pripravlja nove omejitve za izvoz deviz iz države. Te omejitve ne bodo veljale edino za Italijo in Avstrijo.

Sovjetska vlada je razpisala novo notranje posojilo v višini 3 in pol milijarde rubljev. Posojilo je namenjeno za financiranje tretjega leta petletke. Posojilo je seveda prisilno in bo izplačano v desetih letih.

Dvig letetihih dolgov Nemčije. Prvega aprila letos so znašali nemški letetihi dolgovi že 2 milijardi 116 milijonov 700 tisoč mark. V enem mesecu so se povečali za 23,4 milijona mark.

Moskva demantira vse novice o tem, da išče sovjetska Rusija v Franciji milijardno posojilo.

Konkurzi in prisilne poravnave

V stečajni zadevi Prve južnoštajerske viinarske zadruge v Celju se sklicuje narok k preračunu dne 6. junija ob devetih pri okrajnem sodišču v Celju.

Razglašen je konkurz o imovini Andreja Severja, trgovca z usnjem v Ljubljani, Stari trg. Sodnik Anton Aysec, upravnik dr. Pretnar M., odvetnik v Ljubljani. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Ljubljani dne 24. maja ob pol devetih, oglasitveni rok do 15. junija, ugotovljeni narok 21. junija ob pol enajstih v sobi 140.

Odpravljen je konkurz Maver Marije, pos. in gostilničarke v Ljubljani, ker ni kritja za postopek in konkurz Pahor Ljudmile, trg. žene v Kranju, ker je bila razdeljena vsa masa.

Uveden je poravnavni postopek o premoženju Viktorja Piliha, reg. trgovca z meš. blagom v Zalcu. Sodnik Božič, upravnik mase odvetnik dr. Mikuletič. Narok za sklepanje poravnave dne 13. junija ob devetih, rok za oglasitev do 5. junija.

Uveden je poravnavni postopek tvrdke Strlič in drug, reg. javne trg. družbe v Zireh, Dobračev. Sodnik Kajetan Premerstein, upravnik Franc Primožič, župan in pos. v Zireh. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Logatcu 8. junija ob devetih, rok za oglasitev do 1. junija.

Poravnavni postopek o imovini Zupančiča Jakoba, pos. v Zg. Hotiču 15 pri Litiji. Sodnik Hutter, upravnik dr. Hočevar, pom. min. v p. Narok dne 31. maja ob devetih, rok oglasitve do 25. maja pri sreskem sodišču v Litiji. Poravnavna kvota 50 odstotkov.

Končan je poravnavni postopek Andreja Beliča, trg. gost. in pos. v Ljubljani; Remec Co., lesna industrija v Duplicah pri Kamniku; in Nežeh Vrhovnik, pos. v Trzinu. Prezadolžencu Szaparyju Ladislavu se postavlja za upravitelja konkurzne mase dr. Vadnal Ludovik, odvetnik v Murski Soboti, in s tem razrešuje dosednji upravitelj dr. Vesnik zaradi smrti.

Prof. Franjo Sič:

Knjigovodstvo in šola

(Besede k reformi knjigovodstvenega pouka na viš. teg. šolah)

Na srednjih in njim sorodnih šolah so z ozirom na metodično ureditev stvarine vsi predmeti dosegli svoj višek. Za vsak predmet se je našel strokovnjak — mojster filozof, ki je stvarino proučil in jo metodično uredil. Davno je že, odkar so poučevali n. pr. mineralogijo brez kemijske baze in pričeli pouk v fiziki z astronomijo. Filološke skupine so obdelane od raznih strokovnjakov metodiško tako temeljito, da je pouk lahek in uspeh zagotovljen. Vsega tega pa ne moremo trditi o pouku knjigovodstva, dasi je ta predmet na trgovinskih šolah velevažen, pouk v tej disciplini ni bil reformiran in je še danes tak, kakršen je bil pred več kakor petdesetimi leti. Strokovnjaki in znanstveniki, ki so v knjigovodstvu postavljali svoje teorije in napisali mnogo znanstvenih razprav, se niso ozirali na kako metodično postopanje, saj to tudi ni bila njih naloga. Šolske knjige pa so spisovali juristi in komercialisti, ki jim je bila metodika stranska stvar. Poznejši pisatelji učnih knjig pa so jemali za bazo knjige raznih tujih avtorjev ter sestavljali po njih nove, toda navadno brez svoje lastne note in brez zanimanja za metodo, še manj pa za nje reformo. Ko so začeli, da dobe tudi Slovenci lastno trgovsko šolstvo, so pričeli tudi v Dravski banovini z razgovori in anketami o ureditvi ter reformi tega pouka. Končno pa je zadeva utihnila in to največ zaradi krize na tiskovnem polju, ker ni bilo dobiti založnika.

Pred prilično petnajstimi leti sem si zadal poklicno nalogo rešiti problem knjigovodskega pouka na trgovinskih šolah. Bil sem namreč sam med onimi mnogimi učenci, ki nam je delalo knjigovodstvo veliko preglavje, ker je bil pač pouk v tem povsem zgrešen. Nekaj početnih pojmov nam je bilo še jasnih, potem pa smo izgubili vsako vez in vse ure v tem predmetu so bile za nas izgubljene. Ker pa smo vedeli, da je prav ta predmet za našo eksistenco velevažen in neobhodno potreben, smo si pač pomagali vsak po svoje, da smo ga vsaj deloma razumeli. Vedeli smo natančno, da bomo ta predmet kot absolventi trgovinske šole nujno potrebovali, če reflektiramo na službo knjigovodje, bilancista, korespondence, i. dr., oziroma, če bo kdo izmed nas hotel postati trgovec.

Tudi absolventi trgovinskih akademij, ki so vstopili v službo, so zatrjevali, da je v praksi vse drugače, kot so se učili v šoli, kajti tam vidiš stvari, o katerih v šoli niti nisi slišal. Vse se moraš učiti zopet znova. Sedaj nastane vprašanje, zakaj pa so absolventi tehniških, industrijskih, vojaških, navtičnih in drugih strokovnih šol z malimi izjemami takoj uporabni, zakaj ti ne vidijo v praksi vse kaj drugega ko v šoli. Ti rišejo, vodijo, komandirajo in postavljajo v marsičem svojo noto. Odgovor na to je prav lahek, kajti vsi ti učenci so se učili že v šoli pravilno. Učencem trgovinskih šol to ni bilo dano, ti niso imeli prilike spoznati teorije, ker ni bilo za to prave metode pouka. Tu leži pogrška in to je treba odpraviti na vsak način. Tudi absolvent trgovinske šole naj stopi v službo ne le s praktičnim, marveč tudi s teoretičnim znanjem. Trgovska praksa mu bo potem le nadaljevanje znanja, ki si ga je pridobil v šoli. Predsednik trgovske zbornice Jelaznik je ob ustanovitvi trgovinske akademije v Ljubljani leta 1920, rekel: »Vzgojite nam tak naraščaj, da bo uporaben za prakso, da ga ne bo potreba učiti najnavadnejših stvari, in da bo pomagal trgovini k napredku.« Te besede so mi bile moralna opora pri studiju knjigovodskega pouka in ustvarjanju reforme. Predvsem mi je bilo rešiti vprašanje, zakaj je knjigovodski pouk suhoparen, zakaj ga dijaki razumevajo le s težavo, zakaj zame-

šavajo pojme, ki jih je treba ostro ločiti in zakaj vidijo v praksi potem vse kaj drugega, kakor so se učili v šoli. Proučiti mi je bilo torej treba problem knjigovodskega pouka na trgovinskih šolah. Po raznih, dolgotrajnih poizkusih in temeljitem preudarku sem končno našel bistveno pogrško, ki je zavirala ves pouk, dognal sem, zakaj se pri tem pouku po nepotrebnem izgublja toliko dragega časa in kako je mogoče podati vsa načela knjigovodstva v najkrajšem času. Trud tega studija mi je bil dobro poplačan. Ustvaril sem si svojo metodo in vsi moji učenci so vse, kar je potrebno za knjigovodjo-bilancista, razumeli v najkrajšem času.

Da seznanim s svojo metodo tudi odločujoče kroge, sem pred prilično osmimi leti zaprosil za zadevno anketo. Odzvalo se je mnogo strokovnjakov, učiteljev in praktikov; poleg oblastnih predstavnikov je v to anketo vlada dirigirala tudi dva strokovnjaka, pedagoga in metodika, in sicer pok. vlad. svetnika Šubica ter splošno znanega strokovnjaka, pedagoga in metodika inspektorja prof. Poljanca. Ko sem prečital svoje misli glede reforme, so nekateri konservativni strokovnjaki sicer imeli pomisleke, toda inspektor prof. Poljanec se je strinjal z mojimi izvajanjmi popolnoma. Poudarjal je, da je nekoč rabil za knjigovodstvo nekaj pojasnili. Segel je po različnih knjigah, toda našel ni nobene, ki bi bila metodiško tako urejena, da bi mogel iz nje z lahkoto črpati shov, ki jo je potreboval. Nobenemu ni mogla podati bistva knjigovodstva v lahko razumljivi obliki. Ta gospod torej se je zavzel za moje predloge, in facit je bil, da je anketa, ko so se tudi nje ostali člani prepričali o dohoti te reforme, soglasno odobrila moj učni načrt za pouk knjigovodstva na trg. akademijah in dvorazrednih trg. šolah. Vlada pa ga je potrdila. Žal je veljalo to le za Ljubljano, ker dalje ta sklep ni segel. (Dalje prihodnjič.)

Dobave-licitacije

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje ponudbeno licitacijo za dobavo in montažo stavbnih mizarskih izdelkov v novi šoli za Bežigradom na dan 15. maja ob enajstih.

Oddajo zidarskih, težaških, lesarskih, mizarskih in instalaterskih del za adaptacijo mesne hiše kontrole mer, Grudnov nabrežje 17. razpisuje mesno poglavarstvo v Ljubljani. Ponudbe je poslati do 13. maja ob enajstih na mesni gospodarski urad.

Pri Komandi mornarice v Zemunu bodo naslednje ofertne licitacije: dne 21. maja za dobavo 220.000 kg avionskega bencina, dne 22. maja za dobavo 41 ton strojnega olja, 26 ton motornega olja, 2 tona cilindrskega olja in 600 kg kompresorskega olja, dne 23. maja pa za dobavo 60 tisoč kilogramov mila.

Dela za dograditev restavracije na postaji Sarajevo se oddajo z ofertno licitacijo dne 22. maja pri direkciji državnih železnic, gradbeni oddelku v Sarajevu. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 17. maja ponudbe o dobavi rdečega sukna in lak-žice.

Dne 22. maja bo pri 1. oddelku Vojnotehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo avtomatskega stroja za poliranje, univerzalnega metalografskega mikroskopa in za dobavo stroja-dinamometra. (Pogoji pri istem oddelku.)

Dne 27. maja bo pri Upravi državnih monopolov v Beogradu licitacija za dobavo 68.000 kg kromovega kartona.

Zunanja trgovina

Prepovedan izvoz polfabrikatov v Nemčijo

Narodna banka je obvestila svoje podružnice, naj začasno ustavijo prevzemanje avizov iz nemškega kliringa nad številko 7300. Ta odredba je bila potrebna, ker se je v zadnjem času ugotovilo, da so nekateri podjetniki izvozili iz sirovin tujega izvora. Te sirovine se nabavljajo pretežno iz držav, s katerimi Jugoslavija nima klirinškega obračuna in jih zato plačuje z devizami. Naš izvoz v Nemčijo pa je omejen z odredbami kliringa in se plača v kliringu. Izvoz omenjenih polizdelkov iz tujih sirovin je torej povzročil našemu deviznemu gospodarstvu veliko škodo in je zato Narodna banka dala pooblaščenim denarnim zavodom navodilo, da do preklica ne smejo dati potrdil o zavarovanju valute za Nemčijo. Avstrijo in Italijo. Prošnje za ta potrdila naj zavodi pošljejo Narodni banki, da jih ta reši. Denarni zavod, ki bi ravnal zoper to navodilo in dajal potrdila za države, iz katerih bi se blago dalje izvažalo v omenjene klirinške države, bo kaznovan kot sokrivec v prekršku deviznih predpisov.

Stanje aktivnih kliringov

Koncem aprila je znašal v jugoslov.-nemškem kliringu saldo v našo korist 290 milijonov Din, dne 2. maja pa 300 milij. Narasel je tudi saldo v kliringu z Italijo od 27. jan. na 343 milijona Din.

Naš aktivni saldo s Švico pa se je dvignil od 12 na 133 milijona Din.

Uvoz jajec v Veliko Britanijo

Na angleškem trgu potrebna redukcija uvoza jajec se v aprilu ni pokazala in namesto za 10% je padel uvoz le za 3%. Priporočene redukcije se je držala le manjšina izvoznih držav, zlasti Danska. Holandska pa je svoj izvoz jajec v Anglijo še povečala.

Porast ruske lesne proizvodnje

Lesna industrija v Rusiji je popolnoma dosegla svoj za prvo tromesečje določen načrt, ki predvideva za 15% večjo proizvodnjo kakor je bila ta v lanskem prvem četrtletju. Vrednost ruske lesne proizvodnje je v letošnjih prvih treh mesecih znašala 804 milijone rubljev. Posekanih je bilo v gozdihih 54,3 milijona kubičnih metrov lesa, tvornice so izdelale 130.000 kub. metrov furnirja, tvornice vžigalice pa 2,53 milijona zabojev, i. j. za 53% več kakor v istem času lani. Proizvodnja papirja se je povečala za 24% na 127.500 ton.

*

Med Rumunijo in Jugoslavijo je bila sklenjena pogodba, po kateri bo Jugoslavija povečala svoj uvoz bencina iz Rumunije; Rumunija pa bo za nadomestilo dovolila svoboden uvoz bakra iz Bora.

Baša se je odločil, da se bo odslej za uvoz čezmorskih sirovin posluževal predvsem Trsta, dočim je dosedaj dirigiral svoj uvoz skozi nemške luke v Severnem morju.

Svetovna konferenca za pšenico se sestane 22. maja v Londonu in se je udeležile delegacije 21 držav. Glavna razprava je ureitev kvot za izvoz pšenice in izprememba dosedanjih omejitev glede posevne ploščine.

Cena svincu se je na londonskem trgu znatno dvignila, in to zaradi velikih naročil iz Nemčije in Japonske, kar je v zvezi z oboroževanjem obeh držav.

Avstrija bo uvedla na saharin posebno trošarino, zbog česar se bo ta znatno podražil. Pričakovani je zato, da bo pri nas zato manj tihočapstva s saharinom. Še bolje pa bi bilo, če bi se znižala mnogo previsoka trošarina na sladkor.

Nestle and Anglo-Suisse Condensed Milk Co je imela lani nad 20 milijonov švicarskih frankov čistega dobička in bo izplačala 14 odstotno dividendo.

Jz trgovinskega registra

Vpisale so se tvrdke:

Petek Ivan, trgovina s sadjem na debelo in eksport, Fram št. 22.

Tovarna zamaškov in stanijolnih kapie I. Bratuž & H. Demšar, Ljubljana, Celovška 7. Izdelovanje teh predmetov ter nakup potrebščin. Družabnika, industrialca v Ljubljani, podpisujeta vsak samostojno za javno trgovsko družbo z dne 15. aprila 1935.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri tvrdkah:

Viljem Brauns, tovarna anilinskih barv, Celje. Popravi se vpis za ime družbenice: Margareta Johanna Lampe.

Leo Pavlin, parna žaga in lesna trgovina v Gorenji Straži pri Novem mestu. Prokura je bila podeljena Ernestu Pavlinu iz Ljubljane.

Emil Dobrič, Ljubljana. Izbriše se zaradi smrti dosedajni lastnik in vpiše novi — Dobrič Niko v Ljubljani.

Jugoslavenska banka d. d., podružnica v Ljubljani. Trgovinsko ministrstvo je dovolilo banki v Zagrebu odlog plačil in znižanje obresti za stare vloge ter finančne olajšave v smislu čl. 15. uredb.

Obrtna banka v Ljubljani. Odlog plačil.

Pražarna in kemična tovarna d. d., Celje, Izpremenil se je § 7. pravil. Delniška glavica se poveča od 50 tisoč na 1 milijon dinarjev z izdajanjem 9500 plačanih delnic po Din 100. Izbrišejo se člani upravnega sveta Avg. Praprotnik, Josip Bellak in Karel Noot.

Tovarna zaves Stora d. d. v št. Vidu. Izpremenil se je prvi odst. čl. 6. Namen je popolno izdelovanje in razprodaja preje, vezenin in tkanin iz rastlinskih in živalskih vlaken ter umetne svile za tuj ali lastni račun.

Gustav Weilguny, tekstilna industrija, d. z. o. z., Ljubljana. Firma odslej Weilguny & Miklavc, tekstilna ind. d. z. o. z., Ljubljana-Vič. Zvišala se je glavica od 200 na na 555 tisoč v gotovini. Vpisala sta se nova poslovodji žane Miklavc in Franjo Medić v Ljubljani, ki sopolpisujeta.

Adrija, spediterska radnja Pivljaković i Ko v Mariboru. Izbriše se lastnik Ničifor Pivljaković in vpiše Pivljaković Danica Ničiforja.

Mariborska atinerija zlata družba z o. z. Pogodba se dopolni in izpremeni z odstopno pogodbo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradcu. Izbriše se član predstojništva Franc Ks. Pototschnig.

Alpavto, družba za prevažanje, dr. z. o. z., Bled. Izbriše se poslovodja Kapus Ivan, vpiše pa novi poslovodja Vovk Anton, pos. na Bledu—Grad 91.

Grajsko kolovoška lesna industrija Feliks Stare, Kolovec. Izstopil je družbenik Stare Saša. Vpiše se prokurist Švajger Ernest s pravico sopolpisa pp.

Izbrisale so se tvrdke:

Marie Eger, Jesenovec pri Železnikih, zaradi opusta obrata.

Ivan Breščak, Ljubljana, zaradi opusta obrata.

Viktor Cantoni, Ljubljana, zaradi opusta obrata.

F. Čuden Sin, Ljubljana, Selenburgova ulica, zaradi opusta obrata.

Že v 24 urah

harva, plesira in ko
mitno snail oblike.
klobuke itd. Skrobi
in svetlolika srajce, ovratnike in manšete
Pore, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Občni zbori

Ustanovni občni zbor Kopališke družbe Kamnik d. d., ki ji je banska uprava odobrila ustanovitev in tujsko prometni program ter osnovno delniško glavico pol milijona dinarjev na delnice po Din 100—, bo dne 18. maja ob pol desetih v Ljubljani, Beethovnova ulica 14, levo.

Jugoslovenske tvornice za impregniranje lesa Guido Rütgers d. d. v Hočah bodo imele 1. redni občni zbor dne 21. maja ob dvanajstih v svojih prostorih v Hočah.

Aga-Ruše, udružene jugosl. tvornice acetilena in oksigena d. d. Ruše imajo V. občni zbor dne 24. maja ob 14.30 v prostorih Zadrugne gospodarske banke v Mariboru.

Doma in po svetu

Kneza Arsena Karadjordjevića je odlikoval predsednik Francije z velikim križem častne legije.

Za novega francoskega poslanika v Beogradu je imenovan g. Robert Dampier.

Italijanski tajni vojni ataše za aviacijo polkovnik Franceschini si je te dni ogledal naš aerodrom v Zemunu.

Pruski ministrski predsednik Göring je izjavil jugoslovanskemu novinarju Pregarcu, da pride na krajši obisk v Split.

Nad 200 angleških in švedskih turistov je s posebnimi avtobusi dospelo v Banjaluko.

1063 potnikov raznih narodnosti je dospelo v Split s turističnim parnikom »Monte Rosa« (Hamburg Süd Amerika Linie). Ostali so nekaj dni v mestu in okolici, večina so Angleži in Nemci.

Uvedbo ekspresnega vlaka Zagreb—Beograd s postajama v Novi Gradiški in Vinkovci predlaga »Saobraćajni pregled«. Prevozil naj bi to progo s hitrostjo 76 km v petih urah in pol.

Proces zaradi našičke afere se prične danes v Osijeku proti 107 obtožencem.

Zagrebska borza dela je v aprilu registrirala 10 tisoč 839 mestnih nezaposlenec.

Na novosadski postaji se je promet potnikov zaradi znižanja železniških tarif znatno povečal. Že v prvem mesecu je bilo 10.000 potnikov več, dohodki železnice pa so vkljub znižani prevoznini narasli le v enem mesecu za 77.000 Din.

V Subotici, ki ima nad 100.000 prebivalcev, je samo v 153 hišah napeljana električna razsvetljava, ker so stroški za instalacijo previsoki.

Zadnja slana je napravila po vsej državi mnogo škode. Tako poročajo iz mnogih krajev Slovenije, da je zlasti trpelo sadno drevje. Tudi v Savski banovini so vinogradi in sadni vrtovi zelo trpeli od mraza. Enaka poročila prihajajo tudi iz Sandžaka, kjer je padel celo sneg. V smederevskem okraju je uničenih mnogo vinogradov.

Češkoslovaška je dovolila Sovjetski Rusiji kredit 250 milijonov Kč, ki se porabi za nakupe blaga v Češkoslovaški. Pogodbo je sklenil zastopnik ruskega poslanstva z zastopnikoma bančnega in industrijskega konzorcija in bo podpisana prihodnji teden.

Na Češkoslovaškem bo zgrajenih, odnosno je že bilo zgrajenih 50 novih letališč.

Donos tujskega prometa v Švici cenijo na 200 milijonov šv. frankov. Leta 1929. je znašal 330 milijonov.

Iz nemškega koncentracijskega tabora ob holandski meji se je posrečilo pobegniti štirim nemškim političnim internirancem. Tri druge so nemške oblasti na begu ujele, enega pa ubile.

Polresni v Turčiji še neprestano trajajo. Do sedaj je bilo ubitih okoli 1000 ljudi, 1300 hiš pa je bilo porušeni.

Nov potres je bil na Formozi. Sinek sicer ni bil tako močan kakor pred tremi tedni, vendar je zahteval 19 novih človeških žrtev.

V kitajski provinci Hunan je ob času lakote v preteklem mesecu umrlo od glada nad 100.000 ljudi. Razpaslo se je celo ljudstvo.

Mednarodni gospodarski kongres

V dnevih od 15. do 17. maja priredita evropska carinska unija in mednarodni gospodarski odbor mednarodni gospodarski kongres v Bruslju. Na kongres je povabljen tudi gospodarski svet Male Antante, ki se je povabilu odzval ter določil za vsako državo Male Antante svoje zastopnike.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju
dne 1. maja 1935.

Govedina 1 kg volovskega mesa I. vrste Din 10, II. vrste 8, III. vrste 6, 1 kg kravjega mesa 6, 1 kg vampov 5, 1 kg pljuč 5, 1 kg jeter 8, 1 kg ledvic 8, 1 kg loja Din 5.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste Din 10—12, II. vrste 8—10, 1 kg jeter 8, 1 kg pljuč 8.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste Din 14, II. 12, 1 kg pljuč 8, 1 kg jeter 7,

1 kg glave 8, 1 kg parkljev 6, 1 kg slanina domače 14—15, 1 kg slanina hrvaške 15, 1 kg slanina soljene 15—50, 1 kg slanina na debelo 14, 1 kg sala 15, 1 kg suhe slanina 18—20, 1 kg masti 16, 1 kg šunke 16, 1 kg prekajenega mesa I. 16, II. 14, 1 kg prekajenih parkljev 8, 1 kg prekajene glave 10—12, 1 kg jezika 16.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 4.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 30, 1 kom. kranjske klobase 3—4'25, 1 kg braunšviških 10, 1 kg salami 50—60.

Perutnina: piščanec majhen Din 8—10, kokoš 15—20, petelin 15—25, raca 18, gos 40, puran 60, domači zajec, manjši 5, večji 12.

Ribe: 1 kg krapa Din 12, postrv 50.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2, 1 l kisle smetane 10, 1 kg surovega masla 22, čajnega masla 26, masla 18, bohinskega sira 24—28, trapistovskega sira 16—20, ementalkega 80, sirčka 6, eno jajce 0'40.

Pijača: 1 l starega vina Din 14—16, 1 l novega 10—14, piva 10, žganja 25—30.

Kruh: 1 kg belega Din 4, polbelega 3'50, črnega 3, žemlja mala 0'50.

Sadje: 1 kg jabolk II. Din 8—10, orehi 6, luščeni orehi 20, suhe češplje 6—10, suhe hruške 7, limona 0'75.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 78, Santos 54, Rio 44, pražena kava I. 98, pražena kava II. 64, pražena kava III. 54, čaj 96—130, kristal belega sladkorja 13'50, sladkor v kockah 15'50, sladkor v prahu 16, med 18—20, kavna primes 16, riž I. 12, II. 6, III. 5'50, 1 liter namiznega olja 12, olivnega 16—30, bučnega 11, 1 l l'vinskega kisa 4, navadnega kisa 3, 1 l petroleja 7, 1 l špirita denat. 11, 1 kg soli kamene 3, 1 kg celega popra 38, zmletega popra 40, paprike 26, sladke paprike 30, 1 kg testenin I. 10, II. 6, 1 kg mila 11, 1 kg karbida 8'50, 1 kg sveč 15, 1 kg kvasa 32—36, 1 kg marmelade 8, 18, 28, 1 kg sode za pranje Din 2.

Mlevski izdelki: moka št. 00 Din 2'60 do 2'80, št. 0 2'60—2'80, št. 2 2'40—2'60, št. 4 2'20—2'40, št. 5 2'30, št. 6 2—2'20, ržena enotna 2'75, pšenični zdrob 3'25, koruzni zdrob 2, pšenični otrobi 1'50, koruzna moka 1'75, ajdova 3'50, kaša 3'25, ješprenj 3'25, ovsen riž 7.

Žito: q pšenice Din 180, rž 160, ječmen 170, oves 130, proso 160, kuruza 125, ajda 160, fižol 200—350, grah 500—1200, leča Din 1200.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski Din 35—37, črni zabukovski 35—39, rjavi velenjski 20—24, m³ trdih drv 85, 100 kg tr-

dih drv 30, m³ mehkih drv 65, 100 kg mehkih drv 22.

Krma: q sladkega sena Din 50, polsladkega 40, kislega 35, slama 30, prešana slama stane Din 5 več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate Din 10, 1 glava solate 1, 1 kg endivije 10, 1 krožnik regrata 1, 1 krožnik zgodne drobne solate 1—1'50, 1 kg radiča 10, 1 kg kislega zelja 3, 1 kg ohrovt 5, 1 kg karfijole 8—10, 1 kg špargljev 20, 1 kg kolerabe 14, 1 krožnik špinacije 1, 1 kg kumar 20, 1 kg čebule 4, 1 kg česna 6, 1 kg krompirja poznega Din 1.

Mestno tržno nadzorstvo v Celja,
dne 3. maja 1935.

Mariborski svinjski trg

Na svinjski sejem dne 3. maja 1935 je bilo pripeljanih 366 svinj in 2 koz; cene so bile te: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari Din 45— do 70—, 7 do 9 tednov stari 80— do 90—, 3 do 4 mesece stari 150— do 160—, 5 do 7 mesecev stari 200— do 250—, 8 do 10 mesecev stari 300— do 340—, 1 leto stari 480— do 500—, 1 kg žive teže 4— do 5'50, 1 kg mrtve teže Din 7— do 8'50. — Prodanih je bilo 142 svinj.

Radio-Ljubljana

Petek, dne 10. maja: 11.00: Šolska ura: Proslava materinskega dne (I. deklška osnovna šola) — 12.00: Gorenjska, ti kras slovenski (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Radijski orkester — 14.00: Vreme, borza, spored — 18.00: Odmevi iz davnih dni (plošče) — 18.20: Sprehodi po stari Ljubljani (dr. Andrejka Rudolf) — 18.40: Čas, poročila, spored, obvestila — 19.00: Nemščina (dr. Rudolf Kolarič) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Aljažev večer. Izvaja pevski zbor in orkestralno društvo Glasbene Matice (prenos iz Hubadove dvorane) — 21.30: Čas, poročila, vreme, obvestila — 22.00: Operetna glasba (radijski orkester in plošče).

Sobota, dne 11. maja: 12.00: Za boljše voljo (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Za boljše voljo (plošče) — 14.00: Vreme, borza, spored — 18.00: Regiment po cesti gre... (radijski orkester) — 18.40: Čas, poročila, vreme, obvestila — 19.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Rezervirano za prenos z Jadranske Straže — 21.30: Čas, poročila, spored — 22.00: Iz solnčne Dalmacije. Sodeluje ga. Margita Rajhenič-Raba in radijski orkester.

KUVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67
TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporočila
špecerijsko blago
več vrst žganja, moka
ter deželne pridelke
— kakor tudi razno-
vrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za kave in
mlini za dišave z električnim
obratom
Telefon št. 26-66 Conkt na razpolago!

SNEŽINKA
MILNI PRAŠEK
BELI SAM!

Trgovci!

Podpirajte domačo industrijo, zato naročite le „Snežinka“ milni prašek, ki je zajamčeno neškodljiv ter vsebuje nad 60% mila

IZDELUJE:

Dolničar & Richter
Ljubljana